

СИЛАБУС
навчальної дисципліни (обов'язкова)
ОСНОВИ ФІНАНСІВ
Обсяг (3 кредити / 90 годин)

Освітня програма «Маркетинг»
Першого рівня вищої освіти
Спеціальність – 075 «Маркетинг»

**Бабенко-Левада Вікторія Геннадіївна, доцент
кафедри «Облік та фінанси», к.е.н.**

Контактна інформація:

- +380(95)6350099;
- kafedra_fbs@zntu.edu.ua;
- вул. Жуковського 64, м. Запоріжжя, Україна,
690631, аудиторія 347-А

Час і місце проведення консультацій:

Згідно з графіком консультацій, головний корпус,
347а

ОПИС КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи фінансів» спрямована на формування фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

Оволодіння дисципліною «Основи фінансів» дозволить майбутнім бакалаврам об'єктивно оцінювати економічні процеси, які відбуваються у суспільстві; розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів, міжнародних фінансів та фінансів суб'єктів підприємницької діяльності.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу: надання фундаментальних знань з функціонування основ фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової.

2. В результаті вивчення дисципліни «Основи фінансів» будуть сформовані:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими.

СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу.

СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

результати навчання:

РН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

РН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

РН6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного навчання та опанування компетентностями дисципліни «Основи фінансів» необхідно мати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність застосовувати розуміння предметної області відповідно до обраної спеціальності.

Вивченню дисципліни «Основи фінансів» передують такі дисципліни як «Вступ до спеціальності», «Математика для економістів», «Основи статистики», «Основи бізнесу», «Міжнародна економіка», «Регіональна економіка».

Дисципліна вивчається у 3-му семестрі підготовки бакалаврів.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми лабораторних/практичних робіт або семінарів, год.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування фінансів.		
1	Тема 1. Суть і функції фінансів. Фінансова система.	Тема 1. Суть і функції фінансів. Фінансова система.
2	Тема 2. Фінансова політика і фінансовий механізм.	Тема 2. Фінансова політика і фінансовий механізм.
3	Тема 3. Управління фінансами і фінансовий контроль.	Тема 3. Управління фінансами і фінансовий контроль.
4	Тема 4. Державні фінанси. Бюджет і бюджетна система.	Тема 4. Державні фінанси. Бюджет і бюджетна система.
Змістовий модуль 2. Фінанси підприємницьких структур та населення.		
5	Тема 5. Податки і податкова система. Фінанси підприємств.	Тема 5. Податки і податкова система. Фінанси підприємств.
6	Тема 6. Державні цільові фонди. Державний кредит і державний борг.	Тема 6. Державні цільові фонди. Державний кредит і державний борг.
7	Тема 7. Фінансовий ринок.	Тема 7. Фінансовий ринок.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Таблиця 2 – Перелік тем та завдань самостійної роботи

№ з.п.	Назва теми	Види СР	Контрольні заходи
1	Тема 1. Суть і функції фінансів. Фінансова система.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей.	Презентація завдання, тестування
2	Тема 2. Фінансова політика і фінансовий механізм.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта.	Презентація завдання, тестування
3	Тема 3. Управління фінансами і фінансовий контроль.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей.	Презентація завдання, тестування
4	Тема 4. Державні фінанси. Бюджет і бюджетна система.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей. Неформальна освіта.	Презентація завдання, тестування
5	Тема 5. Податки і податкова система. Фінанси підприємств.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей.	Презентація завдання, тестування
6	Тема 6. Державні цільові фонди. Державний кредит і державний борг.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей. Неформальна освіта.	Презентація завдання, тестування
7	Тема 7. Фінансовий ринок.	Робота з інформаційними ресурсами. Виконання практичних завдань. Підготовка презентацій. Неформальна освіта. Написання тез та статей. Неформальна освіта.	Презентація завдання, тестування

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні матеріали

1. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фінансів» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання. Частина 1 / Укл. В.Г. Бабенко-Левада. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 56 с.

У вигляді презентацій за окремими темами розміщено в системі дистанційного навчання Moodle. URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4998>

2. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фінансів» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання. Частина 2 / Укл. В.Г. Бабенко-Левада. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 82 с.

У вигляді презентацій за окремими темами розміщено в системі дистанційного навчання Moodle. URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4998>

3. Методичні рекомендації до проведення практичних та самостійних занять з дисципліни «Основи фінансів» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання. Частина 1 / Укл. В.Г. Бабенко-Левада, – НУ «Запорізька політехніка», 2024. 36 с. URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4998>

4. Методичні рекомендації до проведення практичних та самостійних занять з дисципліни «Основи фінансів» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання. Частина 2 / Укл. В.Г. Бабенко-Левада, – НУ «Запорізька політехніка», 2024. 48 с. URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4998>

5. Методичні вказівки до виконання контрольної з дисципліни «Основи фінансів» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання / Укл. В.Г. Бабенко-Левада, – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. 29 с. URL : <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=4998>

Основна

1. Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

2. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.

3. Навчально-методичний посібник для проведення лекційних, практичних (семінарських) занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінанси» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності: 071 «Облік і оподаткування»; 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. 254 с.

4. З.М. Мочаліна, Н.І. Складук, І.А. Федоренко. ФІНАНСИ. Навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2008. 392 с.

5. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.

6. Слободянюк О. В. Менеджмент у двох частинах: фінансовий, страховий : методичні рекомендації та завдання для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / О. В. Слободянюк, В. О. Котлубай, Г. А. Отливанська. Одеса : НУ «ОЮА», 2021. 106 с.

7. Василик О.Д. Державні фінанси України. Навчальний посібник. Изд-во: Київ: Вища школа, 2007, 318 с.

8. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. К.: Центр учбової літератури, 2009. 432 с.

9. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]: навч.посіб./Д.І Коваленко, В.В. Венгер – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 578с.

10. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2018. 412 с.

11. Лондар С.Л., Тимошенко О.В. Фінанси: Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2009. 384 с.

12. Оспіщев В.І. Фінанси: Курс для фінансистів: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / За ред. К., 2008. 567 с.

13. Юрія С.І. Фінанси: Підручник/За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова. К.: Знання, 2008. 611с.

14. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лазебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. К.: Центр учбової літератури, 2010. 576 с.

Допоміжна

1. Базецька Г. І., Суботовська Л. Г., Ткаченко Ю. В. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері : навчальний посібник. Харків : ХНАМГ, 2012. 292 с.
2. Бюджетна система: навч. посіб./Н.Д. Чала, Л.В. Лазоренко. К.:Знання, 2010. - 223 с.
3. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
4. Місцеві фінанси: підручник / за ред.. О. П. Кириленко. Київ : Знання, 2006. 677 с.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2007. 240с.
7. Фінанси : навчальний посібник: експрес курс / Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін. за заг. ред. Волохової І. С. Харків : Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
8. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф. Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. В 2-х ч. Х.: ВД «ІНЖЕК». 2004. 560с.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Мінфін. Актуальна інформація про фінанси в Україні. URL : <https://minfin.com.ua/>
3. Національний банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>
4. Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
5. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань з дисципліни «Основи фінансів» здійснюється за рейтинговою системою оцінювання. Рейтингова оцінка за результатами вивчення дисципліни « Основи фінансів » визначається як середня змістовних модулів, у межах яких розподілені теми.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання використовуються наступні засоби оцінювання:

- поточний контроль реалізується у формі усного опитування, виступів на практичних заняттях, поточного тестування, правильності виконання практичних завдань, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання тощо;

- екзамен.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи; екзамен.

Оцінка на екзамені виставляється у відповідності до існуючих шкал оцінювання.

Впродовж семестру здобувачі вищої освіти можуть отримати максимум 100 балів за кожний модуль:

- виконання практичних завдань - до 21 балів (планом передбачено 7 практичних занять, кожне заняття оцінюється від 0 до 3 балів: 2 бали – повна відповідність завданню, вичерпна відповідь, наявність ілюстративного матеріалу; 1 бал – завдання виконане частково, поверхнево, без аналізу результатів);

- поточний контроль – до 21 балів (планом передбачено 7 тем, кожна тема оцінюється від 0 до 3 балів: 2 бали – знання теоретичного матеріалу за темою, участь в обговореннях, дискусіях, опанування практичного інструменту у відповідності до змісту теми; 1 бал – знання теоретичного матеріалу за темою);

- тестування за результатами змістовних модулів – до 20 балів (2 поєднані модулі по 10 балів за кожен);

- неформальна та/або інформальна освіта (відвідування тренінгів, семінарів, вебінарів – 5 балів, отримання сертифікатів або його окремих складових за результатами відвідування – 5 балів, участь у кейс-чемпіонатах – 8 бали) – разом до 18 балів;

- наукова діяльність (участь у науковій темі кафедри, участь у конференціях, написання статей) – до 20 балів;

- екзамен – максимум 100 балів.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика дедлайнів. Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач вищої освіти має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

В разі, якщо здобувач вищої освіти проходить додаткове навчання (неформальна та/або інформальна освіта) на освітніх платформах (наприклад, Prometheus), в інформаційних центрах, вивчає дисципліни в інших закладах освіти в межах академічної мобільності, бере участь у кейс-чемпіонатах (наприклад, Marketing Hackathon від компанії Genesis), науковій роботі кафедри, то результати додаткового навчання та активності можуть бути зарахованими або як певна частина годин дисципліни, що відводиться на самостійну роботу, або врахована під час рубіжного контролю та екзамену.

Політика академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної

(наукової, творчої) діяльності, використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань.

При вивченні дисципліни політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка»
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N405_vid_11.10.24.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Для того, щоб мати доступ до навчально-методичних матеріалів дисципліни, необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle – <https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=1106>